

Sjøfartsgiganter kritiske: – Det svekker Tromsøs attraktivitet for næringsaktører

VIKTIG: Frode Sund, leder i NHO Sjøfart, påpeker hvor stor maritim næringsfaktisk er i Norge. FOTO: NHO SJØFART

Lederne i to av de største arbeidsgiverorganisasjonene innen maritime næringer i Norge advarer mot manglende redningsdykkertjeneste i Tromsø og Nord-Norge.

Barbert beredskap

Tor Arne Borge viser fram et kart over Norge, hentet fra norsk redningsdykkerforbunds nettsider. Det viser plasseringen av redningsdykkertjenester i landet, med uten helikoptertilknytning, med sirkler som viser tjenestenes aksjonsradius innen 30 minutter.

– Norge ønsker å bygge opp næringsliv på havet. Da kan vi ikke gå på akkord med sikkerhet, sier Tor Arne Borge.

Han er administrerende direktor i Kystredneriene, Norges største redneriorganisasjon innen typisk fraktestor og innen havbruk. Alle brønnbåter i Norge er organisert i Kystredneriene, og størrelsen på brønnbåtfleeten er nå like stor som den totale havgående fiskeflåten i Norge.

Borge er gjest på arbeidstakerforeningen Det norske maskinistforbunds landsmøte, som går av stabelen i Tromsø denne uken. Kystrednerienes talsperson støtter fullt ut maskinistforbundets aktive rolle i debatten om nedleggelsen av redningsdykkertjenesten i Tromsø.

– Vi undres over at det har virket så enkelt for politikerne i Tromsø å legge ned tjenesten. Jeg forstår veldig godt at Tromsø vil ha et spilesekk. Slik situasjonen nå er i Tromsø, kan det se ut som at staten derfor burde overta ansvaret slik at denne livsviktige tjenesten blir sikret, og ikke avhengig av kommunale midler, sier Borge.

Han får støtte fra Frode Sund, leder i NHO Sjøfart. Han kaller nedleggelsen «uheldig». – Tromsø er en av Norges største kystkommuner. Det er en utfordring at de som driver med næringsvirksomhet er prisgitt lokale budsjett og prioriteter. Skipsfarten er så viktig lokalt og nasjonalt, sier Sund.

Forskjellen mellom tjenester med og uten helikopterstøtte er stor. Alta har ikke, og sirkelen som viser tjenestens aksjonsradius dekker stort sett ikke mer enn byen selv. Den nordligste redningsdykkertjenesten med noenlunde aksjonsradius i Norge nå, ligger dermed i Bodø.

– Når redningsdykkertjenesten i Tromsø nå har forsvunnet, så er beredskapen på dykkere i Troms og Finnmark barbert veik. Skulle det skje noe, så har Alta begrenset mulighet til å bistå, sier Borge.

Der er bare et par uker siden statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) var i Tromsø for formelt å åpne den nye redningshelikopterbasen på Langnes i Tromsø. Da uttalte han at regjeringen med dette tetter et hull i beredskapen i nord. Borge mener en viktig brikke mangler.

– Det å ha redningshelikopter uten dykkertjeneste reduserer redningskapasiteten til helikopteret, sier han.

– Svekker Tromsøs attraktivitet
På spørsmål om fraværet av en redningsdykkertjeneste svekker Tromsøs attraktivitet som senter for maritime næringsaktører i Nord-Norge, er svaret klart:

– Ja, det svekker Tromsøs attraktivitet for næringsaktører, sier Sund i NHO Sjøfart.

Administrasjonen i Kystredneriene har utført en uformell undersøkelse blant sine medlemmer, og spurt om Tromsø kommunes nedleggelse av red-

KRITISK: Tor Arne Borge, administrerende direktør i Kystredneriene, er kritisk til manglende redningsdykkerberedskap i Nord-Norge. Nylig gjestet han Tromsø. FOTO: RONALD JOHANSEN

ningsdykkertjenesten påvirker kommunens attraktivitet for maritim virksomhet.

– Vi spurte hvordan det vil påvirke vurdering om lokalisering og nyetablering. Svaret var entydig, og det var at sikkerhet kommer først. Alle selskap ønsker at bemanningen, skip og last skal komme hele hjem. Tjenester som redningsdykkertjeneste er utvilsomt med i en vurdering om hvor man skal etablere seg, sier Borge.

– Sikkerheten må bygges opp
Hovedtyngden av Kystrednerienes medlemmer er lokalisert på Vestlandet, med et titalls rednerier i Nord-Norge. Borge er imidlertid klar på at sjøaktivitet i nordområdene vil øke i årene fremover, på grunn av Ukraina-

krigen og at nordøst-passasjen åpnes med issmeltning. Trenden i særlig havbruksnæringen er at den flytter seg nordover, og lenger ut i havet – blant annet på grunn av klimaendringene, og varmere havtemperaturer.

– Det grønne skiftet, med nye energikilder som batteri, amoniakk og hydrogen om bord i fartøyene, vil kreve et økt sikkerhetsregime og tilgjengelig beredskap. En batteribrann om bord er svært vanskelig å få slukket, og brann- og redningstjenesten må derfor ha både kompetanse og tilstrekkelig kapasitet. Redningstjeneste i nord er svært viktig, og det blir bare viktigere med økende aktivitet, sier Borge.

Sund i NHO Sjøfart skriver under på dette, og understre-

ker viktigheten av at kompetansen på dette styrkes i brannvesenet landet rundt, også i nord.

– Vi har hendelser med brann som ikke har vært håndtert heldig av lokalt brannvesen. I møte med ny teknologi som det grønne skiftet forutsetter, må vi bygge opp, ikke svekke dem som driver med slik maritim redningsberedskap, sier Sund.

JARL HENNING NILSEN
jarl.henning.nilsen@itromso.no
TORALIND BERG
tora.berg@itromso.no

SIKKERHET: iTromsø snakket med Tor Arne Borge i Kystredneriene da han gjestet Tromsø tidligere i september. Her står han på kaia i sentrum mens en gruppe turister instrueres i sikkerhet på havet før de skal ut på tur. FOTO: RONALD JOHANSEN

FRA JORD TIL BORD: Emilie Hansen Ovesen (10), Lea Sofie Brox (11) og Nikolai Ovesen Sunde (14) trosset regnet for å føre lammene i Holt Økopark. FOTO: LOUISE HOLST ANDERSEN

Lea Sofie (11) fikk «kose med maten» på Holt: – I dag kjøper vi alt på butikken

Holt Økopark inviterte tromsøværingene til en helg i økologiens tegn – og ikke minst for å lære dem at kjøttdeig ikke kommer fra frysedisken.

hun legger til i en litt alvorligere tone: – Jeg håper de får leve litt til, så de får et godt liv, for de blir til mat.

Fikk smake på honning
Stiftelsen Holt Læringsstun, som står bak økoparken, ble startet i 2011 av Tromsø kommune, Troms fylkeskommune, Troms bonde- og småbrukerlag, Troms Bonde- og småbrukerlag, Troms Bonde- og småbrukerlag, Troms Bonde- og småbrukerlag og Barnehaugen Hundre.

– Vi vil vise at vi kan få til å gro grønnsaker og newzealandsk spinat. Man kan faktisk dyrke økologisk mat og blomster og drive med birot her i nord, sier Rune Pettersen.

– I dag kjøper vi alt på butikken og tror vi må importere alt utenfra. Men Troms er det grønne fylket. Vi har veldig gode forhold for gressbeite og grønnsaksdyrking, sier han.

– Den får ikke lov å bli mat
I helga hadde parken besøk av kopplam. Lea Sofie Brox (11), Emilie Hansen Ovesen (10) og Nikolai Ovesen Sunde (14) fikk lov å føre dem.

– Når barn og dyr er sammen, handler det også om å utvikle empati. Og å forstå: Hva er mat for noe? Barna har godt av å vite om hele kretsløpet, sier Pettersen.

Men Lea Sofie Brox tenker ikke så veldig mye på hvor maten kommer fra, selv om hun vet at juleribben er fra grisen, forteller hun. Tanken om at lammet hun akkurat har ført skal bli mat, får henne til å reagere.

– Nei, ikke den minste i hvert fall, den får ikke lov å bli mat, sier hun og flirer, før

– De har bier her oppe, så jeg fikk smake på honning og sett hvor det kommer fra. Det var veldig godt, men det må ta lang å lage det, sier Brox.

– Sammen med Emilie Hansen Ovesen og Nikolai Ovesen Sunde har hun mest vært på jobb for miljøbevegelsen 4H. De har hjulpet yngre barn med å lage sin egen smoothie i økoparken.

– Det beste var å se hvor glad ungene ble da jeg hjalp dem med å lage en smoothie, sier Nikolai Ovesen Sunde, som er leder i sin lokale 4H-klubb.

– Foreldrene ble også veldig glade, legger Emilie Hansen Ovesen til.

– Og så har jeg lært litt mer om språk, fordi mange av dem som kom snakket engelsk, sier hun.

LOUISE HOLST ANDERSEN
louise.andersen@itromso.no